

"שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך"

לכאורה מדוע פונה ה' לעם בלשון יחיד? "תתן לך" - הרי מדברים לכלל ולא ליחיד? אלא אדם צריך להעמיד שוטרים בכל השערים שלו - פה, עיניים, אוזניים וכו'.

ר' חיים ויטאל

שופטים ושטרים תיתן לך בכל שעריך - כנגד זה ניתנו לנו תפילין של יד ותפילין של ראש, תפילין של יד - כנגד השוטר, הרודה את העם ברצועה = ביד, תפילין של ראש - כנגד השופט שכל תפקידו לשפוט במחשבה = בראש.

שפת אמת

"לא תיקח שחד כי השחד יעור עיני חכמים"

האותיות אחרי המילה "שחד" הם "תטה" - ששוחד מטה את הדין, והאותיות לפני המילה "שחד" הם "רגז" - שמרגיז את הקדוש ברוך הוא ועושה רגז ודינים.

חיד"א

"ידינו לא שפכה את הדם הזה"

אומר רש"י: וכי עֲלֵתָהּ עַל לֵב שְׂזָקְנֵי בֵּית דִּין שׁוֹפְכֵי דָמַיִם הֵם? אֶלָּא לֹא רְאִינוּהוּ וּפְטַרְנוּהוּ בְּלֹא מְזוֹנוֹת וּבְלֹא לְוָיָה, התורה מלמדת אותנו כאן שאנו צריכים ללוות את האורח עם אוכל ושתיה וכו' כדי שיהיה לו כוח להתגבר על הרוצח, דבר זה מרומז בפסוק, המילים "לא שפכה" ר"ת ליויה א'כילה ש'תיה פ'רנסת כ'ל ה'דרך.

חיד"א

"ובאת אל הכהנים..ואל השפט אשר יהיה בימים ההם"

אומר הדברי ישראל שזה שיש אנשים הנצרכים לנסוע אל הצדיק ממש מרחוק ולפעמים הם נוסעים ובאים לצדיק ממש עד כדי מסירות נפש - זה לא במקרה, אלא שכל זה צריך לקרות לפני הגאולה, היות ובזמן בית המקדש השני היו נביאי אמת ואנשי דורם היו משחקים ומהתלים בהם, לכן התיקון הוא שיתגלגלו אותם נביאים בדורות אלו ומי שציערם יתגלגלו גם הם ויבואו לידי צער בעת נסיעתם לצדיק ובזה יתוקן חטאם.

דברי ישראל

"ועלית אל המקום אשר יבחר ה'"

דבר ידוע ביהדות הוא שאין דבר כזה "אמצע" אלא יהודי נמצא תמיד או בעליה או בירידה, וזה גם מה שכתוב "מעלין בקודש ואין מורידין", 'מעלין בקודש' - בעליה 'ואין' - ואם לא עולים אזי נמצאים ב'מורידין' - בירידה.

דברי ישראל

"צדק צדק תרדף למען תחיה"

אם אתה רוצה להיות ב"צדק", אזי "צדק תרדף" - תרדוף ותבריא ממך את הצדק - מלשון 'צדיק' אל תהיה צדיק בעיניך - רק שפל 'למען תחיה וכו'.

מאור ושמש

א נקודל'ה

"למען ילמד ליראה את ה' אלוקיו"

כל אדם, על-פי שורש נשמתו, יש לו השגה משלו באלוקות, ולפי השגתו זו צריכה להיות מידת היראה שלו. אל לו לחקות את יראתו של צדיק אחר אלא "ליראה את ה' אלוקיו" - האלוקים שלו - של הדרך שלו..

עיטורי תורה

"עגלה ערופה"

לכאורה איך בדיוק יעזור כאן העגלה ערופה - הרי יש רוצח שמסתובב חפשי? אלא כתוב שנחיל תולעים יוצא מהעגלה ערופה והולך עד הרוצח ונדבק בו ובא בית דין ודן אותו, וקשה - הרי אין 2 עדים שראו אותו רוצח והיאך בית הדין דן אותו? אלא ראיתי כמה תירוצים על זה, א. לא בית דין הורגים אותו אלא התולעים הם אלו שהורגים אותו, ב. אחד מתלמידי הרמב"ן אומר שהתולעים נדבקים כל כך לגופו עד שאין כח שבעולם שיכול להפרידם מגופו, ג. שמעתי מסבי שיתכן לומר שכאן עושים ככתוב במשנה בסנהדרין שמי שהרג בלא עדים - מכניסים אותו למעצר ונותנים לו אוכל עד שכרסו מתבקעת.

ספרים

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

"שום תשים עליך מלך"

"שום תשים עליך" - תשים על עצמך "מלך" - שתהיה שולט על רוחך, על מעשיך והתנהגותך.

רבי ישעיה מרופשיץ

"שום תשים עליך מלך" - "שתהא אימתו עליך" כשם שהמלך אינו מפחד מפני אדם אלא מפני מלך מלכי המלכים, כך תהא אימה זו עליך, שלא תתיירא משום אדם אלא מהקב"ה.

רבי צבי מרימנוב**"צדק צדק תרדוף למען תחיה"**

יש שני סוגי אנשים שנותנים צדקה. אחד, שנותן משום שיש לו לב טוב. ושני, שנותן משום שד' ציווה לתת צדקה. ובזה אפשר להבחין אם הוא נותן צדקה מצד רחמנות, או מצד שד' ציווה, האחד שנותן צדקה בגלל שד' ציווה רודף הוא ודורש אחר העניים, אבל זה שנותן בגלל רחמנות - אינו רודף רק אם מזדמן לו עני נותן לו. וכך גם לעניין שכרם - זה שנותן צדקה מחמת רחמנות - הקב"ה נותן לו שכר בעולם הזה, מדה כנגד מדה. אבל אם הוא נותן בגלל שד' צוה, אזי יש לו שכר בעולם הבא, שהוא החיים הנצחיים. וזה מה שכתוב בפסוק "צדק צדק תרדוף" - תתן צדקה על ידי זה שתרדוף אחרי העניים, ואז יוכח שעשית את זה בגלל ציווי ה', ושכרך תהיה "למען תחיה" - הכוונה לחיים הנצחיים בעולם הבא.

מהרי"א אסאד

"כי תצא למלחמה על אויבך וראית סוס ורכב עם רב ממך

לא תירא מהם כי ד' אלקיך עמך המעלך מארץ מצרים"

לכאורה עולות כאן כמה שאלות על הפסוק, א. למה כתוב "על אויבך" הרי זה ברור שאנחנו נלחמים נגד האויבים, ב. כתוב "וראית סוס" - מה זה משנה אם זה סוס או פיל וכדומ', ג. למה הפסוק כותב "עם רב ממך" מספיק שיהיה כתוב "עם רב" ומבינים כבר שהם עם שיותר גדולים מאיתנו כי אחרת לא היינו מפחדים, ד. למה מסיים הפסוק "המעלך מארץ מצרים" הלא כתוב לפני "כי ד' אלקיך עמך" למה נצרך להוסיף על זה? אלא התשובה היא כך, כתוב במשנה באבות שעל כל מצווה שאנו עושים נברא פרקליט וכשעוברים עבירה נברא קטיגור והם דומים

לחיות רעות אשר עומדים נגד האדם ביום דין אם לא ישוב, בא היצר הרע ומתחיל הגיד לאדם - איך תשוב בתשובה - תראה איזה מחנות של מקטרגים אתה בראת, לא תצליח וכד', אבל האמת היא שהאדם לא צריך לפחד כי כמו שאבותינו חטאו במצרים וחזרו בתשובה ונגאלו - כך לכל אחד יש תקנה גמורה, וזה הפירוש בפסוק "כי תצא למלחמה על אויבך" - כשתלחום נגד יצר הרע שהוא אויבך "וראית סוס" - שמרמז על רכב הס"מ (יצה"ר) "עם רב ממך" - המקטרגים רבים שיצאו "ממך" - מהעבירות שעשית, וכשתחשוב - איך תוכל לשוב אל ד' - אל תפחד מהם "לא תירא מהם כי ד' אלקיך עמך" - 'והבא ליטהר מסייעין אותי' - וע"י התשובה יתבטלו כל המקטרגים, והראיה לכך היא "כי ה' אלקיך עמך המעלך מארץ מצרים", ואע"פ שעבדו עבודה זרה - בכל זאת חזרו בתשובה ונגאלו.

מהרי"א אסאד**א זיס ווארט**

"לבלתי רום לבנו מאחיו"

מסופר על המגיד הקדוש ממעזריטש זיע"א, שקיבל מכתב מחסידי ובראשו תארים מופלגים ביותר. אמר בחיך "שירו לה' שיר חדש תהילתו בקהל חסידים" צריך למצוא שבחים חדשים לריבונו של עולם, שכן את הישנים לקחו קהל החסידים בשביל הרבי.

המגיד הקדוש ממעזריטש

"מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישוב לביתו בשלום"

התורה אומרת לכל מי שחושש מעבירות בידו שלא יצא למלחמה ולכאורה אם כן - כל אחד יחשוש ומי ילך? אלא היה פעם שוחט אשר התחיל להזדקן והלך לרב העיר ואמר לו שהוא מבקש להפסיק לשחוט היות והוא חושש שידין יתחילו לרעוד, אמר לו הרב - להיפך דווקא בגלל שהנך חושש - תישאר שוחט כי כאלו אנשים שיראים אנו צריכים, וכך גם כאן על אותו ענין וכך צריך לקרוא את הפסוק "מי האיש הירא ורך הלבב" - הוא "ילך" והתורה מבטיחה לו ש"וישוב לביתו" - שישוב לביתו בשלום, וכאלו אנשים אנחנו צריכים - כאלו שיפחדו מעבירות שבידם ויראים מהשם.

צדיקים